

NEBITNI PROSTORI -
POSEBNA MJESTA

MARGINALLY SPACE -
SPECIAL PLACE

NEBITNI PROSTORI - POSEBNA MJESTA MARGINALLY SPACE - SPECIAL PLACE

Napolju je sloboda ?

“Čovjek može biti slobodan u kori drveta “ A.Kami .

Da li je taj unutrašnji prostor ipak uvijek spoljašnji ? Imaginacija.

Beba u stomaku sanja, beba u kolijevci sanja.

Naučnici kažu da tako vježbaju da razumiju stvarni svijet, napolju.

Francuski putopisac u IX vijeku piše da je priroda Gore Crne etična i patetična, da su crnogorci gorštaci ne seljani i ne varošani.

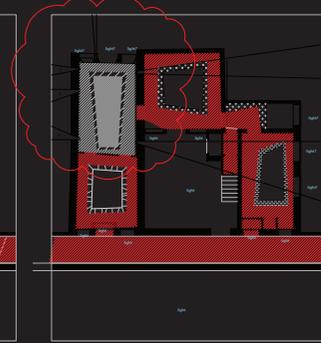
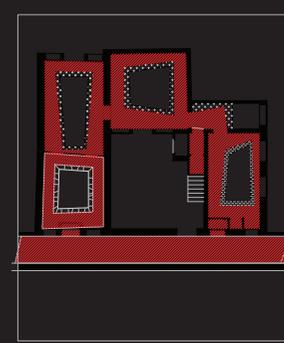
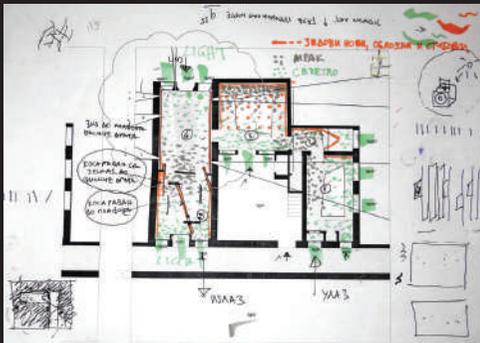
Ko se sjeca Crne Gore sjeca se prirode i ljudi.

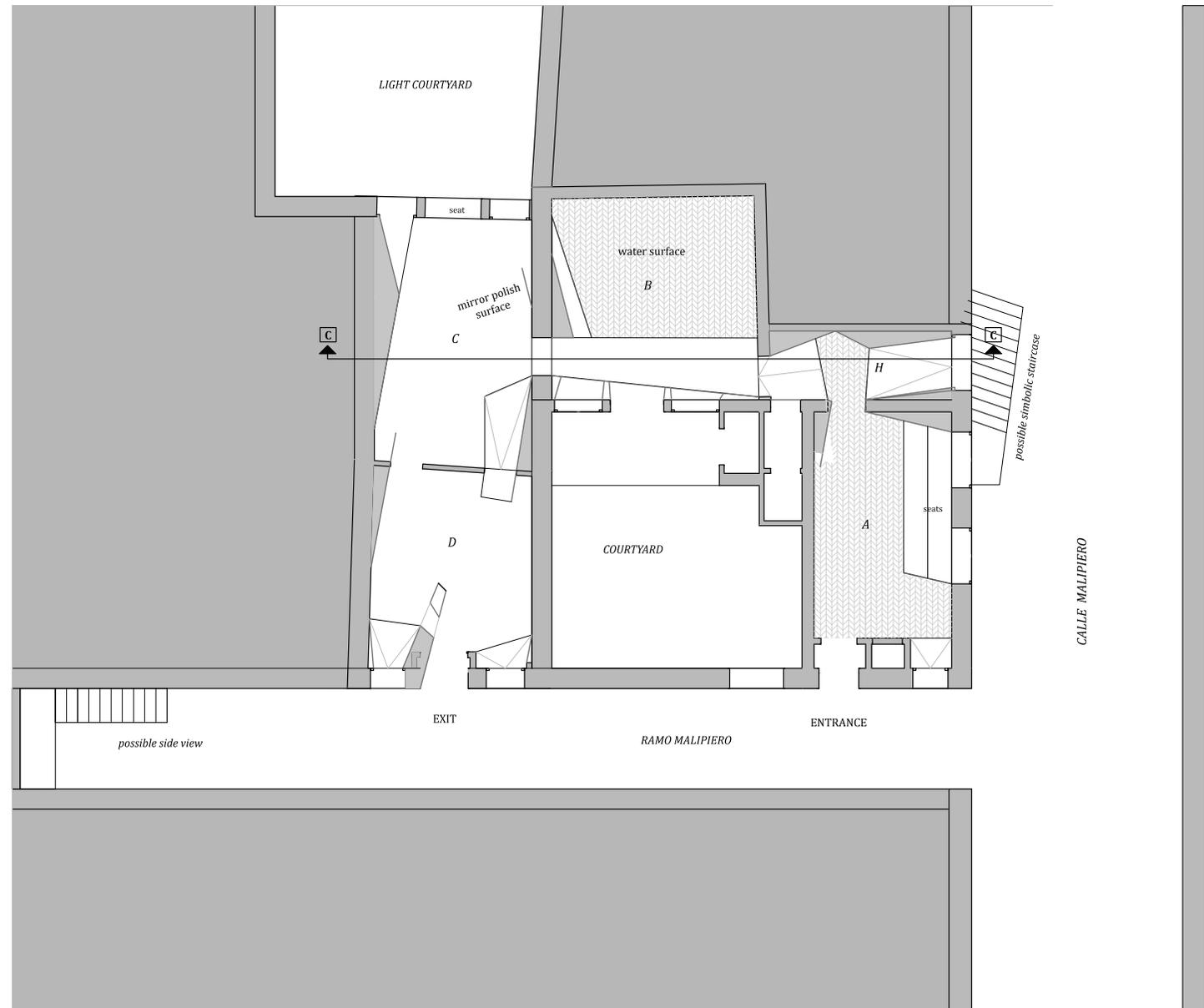
Slobodan prostor.

Ideja rada je da slobodne prostore i socijalnu (rezilijentnost), žilavost prikažemo, apstrahujemo i utkamo u prostor koji je tamo, prilično marginalno.

Najjednostavnijim arhitektonskim sredstvima, na koje dvije dame sjajne arhitektice i genijalne zanatlije, pozivaju.

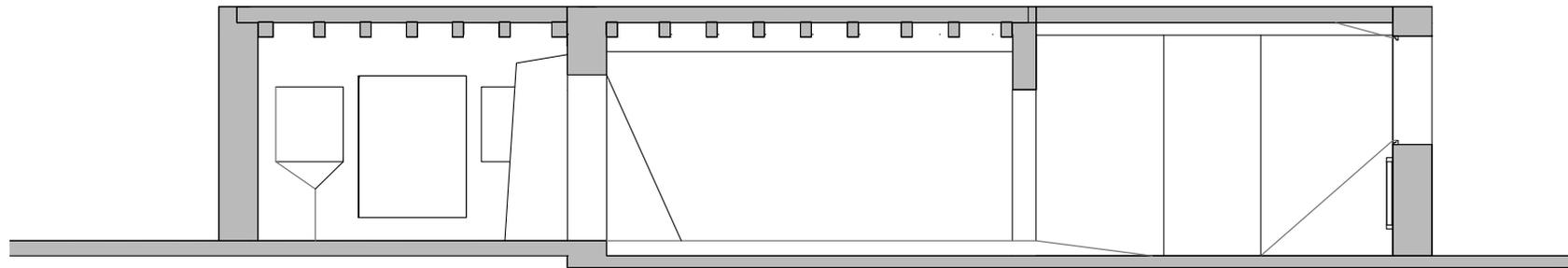
Pozivaju na prisustvo materije, svjetlosti, gravitacije, i ostalih besplatnih prirodnih darova.

STREETS PLAN

CRNOGORSKI PAVILJON : OTVORENA ULICA I APSTRAKCIJA NAŠIH SLOBODNIH PROSTORA

section C-C

Naš paviljon , slijepi sokak Malipjero, prilično marginalan Venecijanski pejzaž.

Ideja je osloboditi naš "naizgled suterenski prostor" , pretvoriti ga u ulicu sa narativom, naših slobodnih prostora. Klaustrofobičan kontekst mjesta može biti prednost , a ne mana. Zadatak vrijedan truda. Sada je tema i prava prilika.

Potrebno je hrabro otvoriti, fizički i psihološki ovaj prostor, jer on ipak ima jednostavne i divne potencijale :

- prostor paviljona je kuća na uglu !
- iza zida slijepog sokaka imamo božanstven pogled na park i Grand kanal !

Za slobodu svaku, pa i prostornu mora se biti hrabar i preduzeti neočekivano : renoviramo "nas stan" u "ulicu".

Tome izložbe služe.

Nije strašno preduzeti i nemoguće, Hrvati sa konceptom koji je potonuo, su bili sjajni, Išigamiju se konstrukcija raspala i dobila lava, zlatnog...

INTERVENCIJE - NOVI PROSTOR

Namjera je da magacinski prostor velike palate Malipjero "oslobodimo", pretvorimo u ulicu. Da slijepi sokak, Rame Malipjero, "progleda".

Intervencije se prilagođavaju prostornoj strukturi našeg paviljona: prozorima, vratima, unutrašnjim vezama, svjetlosti i teksturi

Intervencije :

- Jednostavno, kontinuitet prostora imamo kada skrajnemo krila od vrata i prozora. Do samih štokova prilaze gips obloge ravni. Ostaju samo kovane rešetke, svjetlost i zrak. Prostor je slobodan 4 mjeseca.

- Ortogonalna struktura prostorija se razgrađuje kroz produžene perspektive. Produžene perspektive, zidnim i podnim ravnima, prate izvore svjetlosti i kretanje posjetilaca. Povezuju prostore u kontinuiranu putanju, sa narativnim mjestima. Ulica.

- "Stišavanjem" svjetlosti, bez vještačke, dobijamo prostor psihološki dublji, miran i promjenljiv u isto vrijeme. Prostori koji se mijenjaju, transformišu, sa najmanjim nadražajima.

- Tonovi i teksture.

Novi Zidovi-Ravni trebaju imati duboku teksturu. Tamo gdje je vidljiva opeka ostavlja se. Tamo gdje je gips pravimo teksturu, npr. štamparskom (punom i malo reflektivnom) ofsetnom bojom. Ton boje se približava boji zatečenog poda, opeke...

Monohromna atmosfera i difuzno svjetlo produbljuju prostor, čine ga senzitivnijim.

Najmanje svjetlo sa ulice može biti dovoljno, i oči brzo se naviknu

- Projekcije

Na ovaj osnovni, "stišani prostor", povremeno dodajemo projekcije, koje se vezuju za sadržaj izložbe. Sada taj sadržaj ima i dodatni karakter street arta, jer smo prostor pretvorili u ulicu.

Projekcije se pojavljuju lagano u fadeout-ima. Zidovi-ravni-stijene dobijaju sliku, "svjetlosnu tetovažu". Novu informaciju u ritmičnim talasima.

Prostor "C" i "D" sa minimumom svjetlosti (samo od ulične rasvjete)

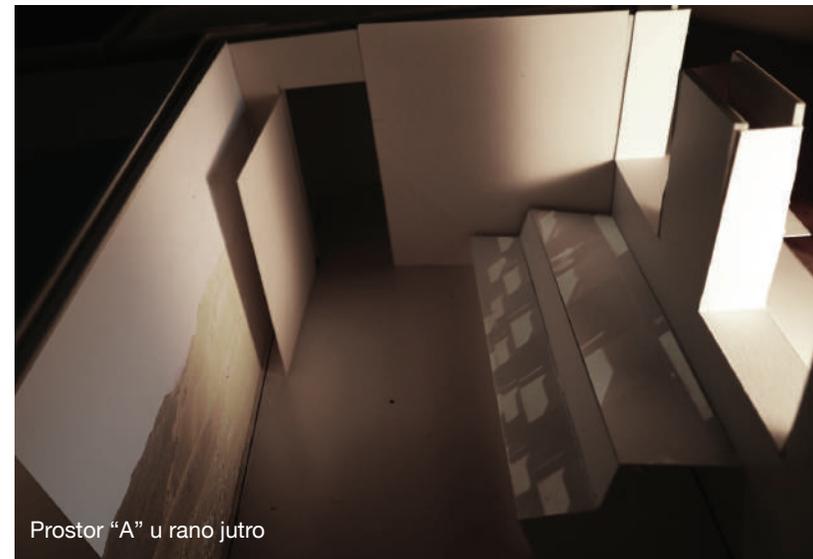
Prostor "C" i "D" sa minimumom svjetlosti, buđenje projekcije

SPOLJA - POTENCIJALNO MOGUĆE INTERVENCIJE

Vjerujemo i za dodatne dvije stvari, u odnosu na koncept možemo dobiti odobrenje uprave, grada :

1. lake stepenice i vidikovac na slijepom zidu, koji postaje ograda vidikovca u Ramo Malipiero sa pogledom na Grand kanal. Možda makar samo saobraćajno konkavno ogledalo iz slijepog ugla, da vidimo park i vodu.

2. jedno simboličko stepeniste do našeg prozora u Calle Malipiero
U prijemnom prostoru "A" imamo i kontaktnu vezu ravni (pogledati maketu)
Vjerujemo da možemo dobiti saglasnost, zato sto Venecija živi od ulica.
Na 4 mjeseca mostre grad će dobiti još jednu ulicu, privremenu, koja nestaje. Kraj je zabačen, vjerujemo da nije problem i to dobiti.

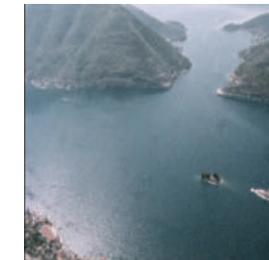
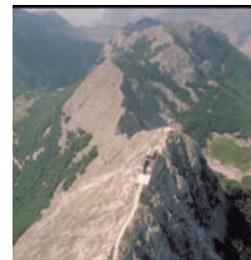

INFORMACIJE U PROSTORU

Taj novi lejer informacija, su projekcije na novu morfologiju .
Vizuelne informacije spajaju novi prostor Venecijanske ulice sa našim krajevima.
Kao u bioskopskoj monohromnoj slici projektovanoj na "stijenama" od kojih su neke u vodi...
Vizuelne informacije mogu imati razne teme, žilavosti, SES sa kapacitetom da razrešava-
ju-otvaraju, tranzicijske lavirinte kod nas. U tom smilu ovo je procesna stvar sa kustosovim
timom , koja formuliše i dodatni kataloški format

- Oniričan prostor

Sklapanje novog prostora materijalnog i projektovanog je mentalna konstrukcija, subjektiv-
na, onirična, REM konstrukcija
Sjećanje na ovaj prostor i instalaciju može biti kao sjećanje na san.

NARATIVNOST IZLOŽBENOG PROSTORA, TEMATSKE PROMENADE

MJesto "A" prostora ulice

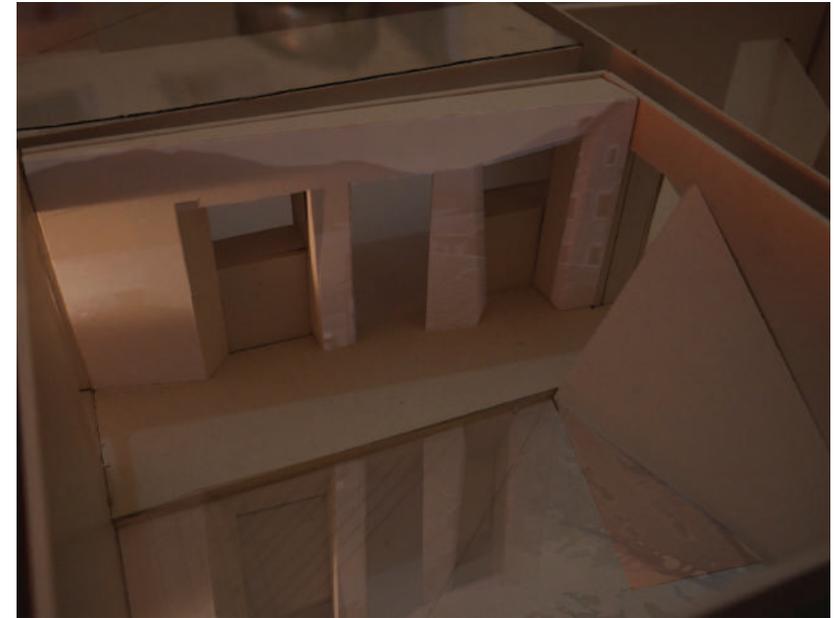
Ulazni prostor, ima najviše svjetla jer je na samom uglu (iz obje Malipjero ul.).
Dva široka stepenika su i tribine, i stolovi za materijal i "dočekni foaje"
Stepenište obezbjeđuje i stalnu vizuelnu prisutnost veće ulice Cale Malipjero.
Opekarski zid sa lukovima i uzidanim stubistem ostaje kao sto jeste.
Sve nove ravni se prilagodjavaju ovim tonovima poda i zida

Prostorija može biti posvećen je našim gradovima.
Kako informativno prikazan izbor iz naših urbanih vrijednosti od urbanih modernih matrica
Podgorice i Bara, barokno socrealistične matrice Nikšića do primorskih uličica.
Socijalne urbane teme.
Može se naći neki apstraktni prikaz otpornosti , žilavost naše socijalne kulture posebno one
koja se odnosi na naviku boravaka napolju "vanka sa ljudima".
Simboli socijalni..
Mnogo pijemo kafu? U radno vrijeme? Sa prijateljima "ćakulamo"?
Gledamo ljude žive i ispraćamo mrtve (saučešća i kapele).
Stojimo zajedno i sjedimo ispred zgrada ,
Gotovo svaki grad ima korzo (ulica koja služi za gledanje ljudi, ne robe)
To nešto socijalno, a vezano je za zajednički boravak napolju, još resilijentno još žilavo.

Možda čak i live stream, jednog urbanog kadra ili ugla. U bilo kojem gradu imate desetine
uglova, posebno u gradovima sjevera, gdje se preko dana okupljaju srednjovječne i starije
žene, a momci uveče. Nепrestano.

Projekcija, može biti uzbudljiva i zbog konteksta izmještenog ugla kojem odgovara ugao u
prostoru.

Napomena, projekcije se polako pojavljuju i isto tako nestaju.
Prostor ostaje možda sat vremena samo sa prirodnom svjetlošću, da bi se iz fadeout-a
opet pojavile projekcije otvarajući prvo teksture zidova i ravni, a zatim davale blage i na kraju
jasne slike.
Projekcije monohromne (može se koristiti i arhivska gradnja u kontekstu razrade procesne
gradje)

Mjesto "H" prostora ulice

Hodnički prostor je također asocijativan, narativan.
Može biti prikaz Crnogorskih kanjona.

Prostor, ili pojedinačan zid može imati fadeout-u projekcije, možda dronski prolazak kroz kanjon Morače, "uplivavanja" u beskonačne prostore kanjona.

Mjesto "B" prostora ulice

U ovom prostoru prolazimo pored svjetlosti (iz kortilea) koja nam osvjetljava nasparmi "mrtvi" plan.
Ovdje je dat predlog mogućeg produbljivanja u podnoj ravni.
preko beskrajne refleksije u mirnoj vodi. Plitak bazen (pvc varen, providi opeku dolje) formira se uz podignut prolaz (nivelišući različite podne ravni)

Prostor je planiran kao simbol Jadrana i Boke. Kosa ravan reflektovana u vodi ima ideju monumantalnog zaledja boke ili pramca kruzera ili zid ...

Primer projekcije.

U prilogu su date video sekvence iz filma : "Arhitekturana na Crnogorskom primorju " arhivska gradja Crnogorska Kinoteka

Mjesto "C" i "D" prostora ulice

Ove prostore posvećujemo divljoj prirodi i čovjeku. Naš freespace.

Ima jedan naš prostor koga svi manje ili više znamo, gdje priroda je glavna, a čovjek intervenisao tek toliko koliko mu je dovoljno za elementarni život .

Prostor je sa dovoljno distance i sa dovoljno bliskosti sa komšijom.

Prostor sa puno prirode , sa dovoljno ljudskoga lika u divljoj prirodi.

Prostor je otvoren u visinu i dubinu . Otvoren prema nebu i dugom pogledu . Zemaljski i mikrokosmički.

Život sa prirodom.

Kuća je zaklon lišen viška programa: dva odeljenja, vatru i sobu . Plakar je jedna škrinja, vitrina je jedna rupa na zidu.

Na uzvišenju . Kuća je, ustavri, mjesto sa pogledom.

To je prostor bez ograda, sa malo medja (mrglina) umjesto ograde, sa malo pozida.

To su naši planinski arhetipski životni prostori. Ako postoji nešto što se zove prostorno porijeklo, ovo bi bilo naše. Naš freespace.

ZADATAK

Apstrakcija naših slobodnih “divljih” mjesta na visoravnima.

Kao i kod ostalih soba vajamo prostor prateći svjetlost.

Daleki vidici su tonovi bliskih i dalekih brda i planina, prenešeni u 3 valera u prostoru.

U pauzama projekcija dobijamo stišan prostor, beskraja

koji je takodje apstraktnu sliku ovih predjela kada gube ili dobijaju boju: smiraj dana ili jutro ili večer.

U sobi C apstrakcija visoravni i dalekih planina.

Ovdje imamo ravnicu nagnute ravni i daleke vidike. Dok je u sobi “D” koje su ustvari povezane planinski krajobraz. Oštre ravni, pogled i izlazak:

“Gledala sam s Koma plava kako vjetar zamotava”...

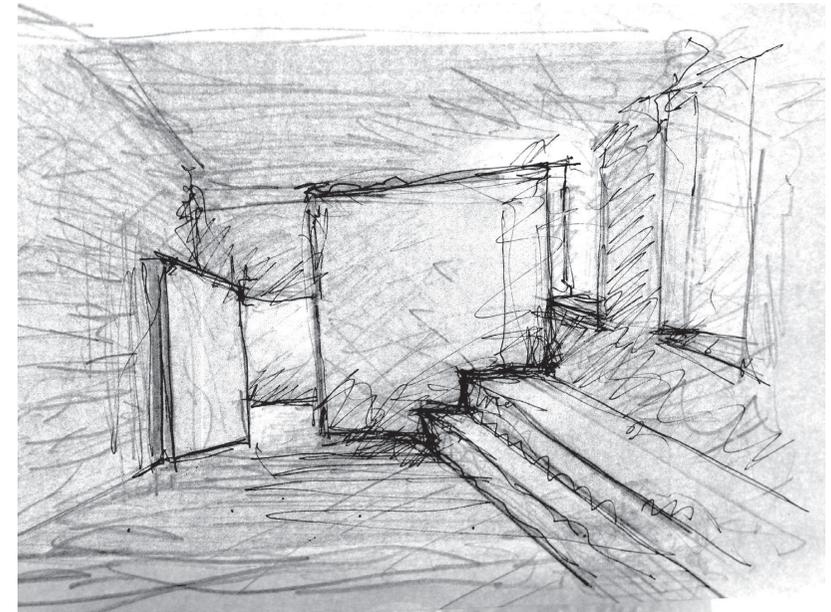
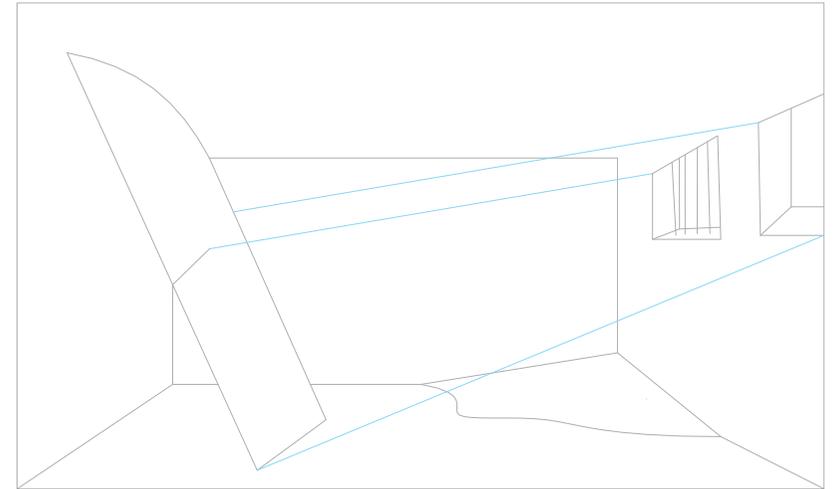
Prilozi

1. Kao slika ovog mjesta, pejzaža savršeno se uklapa jedan rani crtež Voja Stanića. To su crteži koji prethode kasnijim socio-urbanim pejzažima Mediterana.

2. Snimci priloženi su privatna arhiva Crnogorskih umjetnika (Sinjajevina, Stožac, Moračke kape,..)

Ovo je naš poslednji izlazni prostor.

- Materijal su gispane table, osb ploče , konstrukcija za gips , metalne kutije za “tribine”

MATERIJALIZACIJA, IZVODJENJE, DETALJI, TROŠKOVI

- Skidaju se krila od prozora i vrata , gips ide do štokova sakrivajući ih.
- Na sl. D1 je detalj spoja gipsa i štoka
- Okvirna procjena troškova :
produkcija i post produkcija video materijala, transport, radna snaga, smještaj ljudi i montaža prostora oko davdeset hiljada eura.

Prostor Arhetip
Vojo Stanić

